

KURYER LITEWSKI

w WILNIE dnia 2. Listopada V. S. ROKU 1807.

S. PETERSBURG V S. d. 22 października. Gubernator wojenny Moskiewski G. infanteryi Tutolmin przy najlaskawszym reskrypcie otrzymał w nagrodę zasług order S. Andrzeja. Kawaler gardzkiego pólku Rotmistrze Czerepow i Lewenwłod zostali Półkownikami. Oświadczono ukontentowanie najwyższe Cesarzewiczowi WX. Konstantynowi za doskonały porządek w koszarach Ułańskiego pólku; otrzymali order S. Anny z klasy aktualny stanu konsyliarz Jliński, aktualny stanu konsyliarz Pochwisniew, stanu konsyliarz Olsufiew.

Ukaz dany Collegium wojnemu d. 15 lipca o dawaniu pensji wdowom poległych w boju albo z ran umarłych Generałów i Officyerów, iakoteż ich dzieciom rozciąga się do wdów i dzieci Officyerów służących na flocie którzy polegli alboteż z ran umarli podczas ostatniej wojny z Francją i Turkami. Połączenie rzeki Wołgi z Newą przez Maryński kanał przychodzi do końca, i nastąpi wraz po zrobieniu ostatniej sluzy, przez co S. Petersburg obficie będzie opatrywany we wszelką żywność i inne porzeby. Jdąca z Bucharyi do Oremburga Karawana opasana została nad rzeką Sagiza o 400 wiorst od Oremburga, przez Sułtana Karataią mniejszey Ordy Kirgiskiey, i ledwie nie stała się ofiarą ich zdrady; lecz rozsądne urządzenie Oremburgskiego Gubernatora wojennego i wysłanie wczesne kommandy woyskowej ocaliły ją bez najmniejszego uszczerbku, a Karatay z ludem swoim przymuszony został pierzchać w nieprzebyte stepy; ta karawana składała się z 110 wielbłądów, które przyniosły 245 iuk towaru.

CONSTANTINOPOL d. 25 września. Muzułmani do starodawnych zwyczajów ślepo przywiązani, z żalem postrzegać zaczynają od nieiakięgo czasu, że wszystkie ich starania i zabiegi, nadzieie i chęci, są próżne, a rewolucya niedawno tym końcem w rządzie sprawiona, daremną podobno będzie. Naruszenie praw i zwyczajów dawnych dało buntownikom pozorną przyczynę do złożenia z tronu Selima 3. Wyniesiony po nim Mustafa 4, miał wszystko naprawić; iakoż w pierwiastkach panowania swego przestraszony okropnym upadkiem poprzednika, zniósł wszystkie nowości, sprawców ukarać dopuścił. Mufty, Uhlemowie, wyżsi urzędnicy Monarchii, Jańczarowie, gmin nie cierpiący oświecenia, cieszyli się niezmiernie z tej odmiany, wiedząc zaś że Monarcha nowy nędzne wychowanie odebrał, iako nie umiejący nawet czytać i pisać, nie rozumiełi żeby mógł pomyśleć kiedy Mustafa

4 o naśladowaniu nieszczęśliwych przykładów Selima.

Stało się iednak inaczej; oświadczył głośno Sułtan chęć przywrócenia na dawny stopień Nizzam Gedid, czyli woysk sposobem Europejskim utrzymywanych i ćwiczonych, i wezwawszy do siebie Agę Solimana iedną z dywizyi garnizonowych kommanderuiącego, rozkazał onemu zaciągnąć natychmiast korpus żołnierzy regularnych, iakie utrzymywała dawniey Porta, z tą iedynie różnicą, ażeby żołnierze płatni i ćwiczeni na wzór Europejskich, odzienie narodowe Tureckie zachowali. Prócz potrzeby bronienia państwa w przygodzie, następująca okoliczność złożyła Mustafę do postępku tak śmiałego.

W półowie sierpnia wyiechawszy za miastem ku brzegowi morskiemu na przechadzkę, spotkał kilkadziesiąt Jańczarów do załogi zamku Fanarakli należących; swawolna ludzi zuchwałych gromada, nie tylko nie oddała Monarsze woięy uczciwości, owszem słowy i czynkami nieprzyzwoitemi przymusiła iego, że żołnierzom na straży będącym przy sobie rozkazał, ażeby nierozsądnych ukarałi. Lecz ponieważ Jańczarów było więcej bez porównania, straż Sułtańska pobita być miała; przecie na pomoc pośpieszyli żołnierze z Tophany; 50 swawolnych śmierć odniosło na boiowisku, inni broń złożyli. W tém zdarzeniu poznał Mustafa, iak najwyższa władza i osoba iego mało jest ceniona, i nie znalazł innego sposobu do utrzymania powagi tronu, i niepodległości potrzebney rządzącemu, nad przywrócenie milicyi regularney. Zyczyć tylko trzeba żeby nowo zaciężny żołnierz dla wierności swoiey i posłuszeństwa nienawistny gminowi, przekonał się lepiej o wielkości powołania swego, niż owi obrońce Selima 3, którzy na upadek Pana obojętnie poglądali,

Dał ieszcze Mustafa 4 inny dowod, że sam przez się chce panować według przestrogi wziętey od poprzednika, który z tronu zstępując wyznał przed bratem, że nieszczęść iego domowych i narodu publicznych przyczyną było poleganie zupełne na radzie Ministrów. Pierwszy tłumacz Porty X. Suzzo za wyraźnym rozkazem samego Sułtana śmiercią ukarany został, przyczyna nie dobrze wiadoma, słyhać tylko, że przeięte zostały listy, które pisał do wodza floty Angielskiey przed cieśniną Dardanelską krążącego, i przesyłał przez kommandanta woysk Ottomańskich cieśniny strzegącego. Ważny zaś urząd pierwszego tłumacza otrzymał X. Callimachi brat byłego Hospodara Multańskiego, który służył długo u Kapitana Baszy.

O flocie Angielskiey słyhać, że wyspę

Tenedos opanowawszy zpałiła miasto, i oddaliła się w strony niewiadome; co tém bardziey uspokoił o troskliwość Turków, którzy spodziewali się widzieć zdobyte Dardanelle i napadniętą powtóre stolicę, im więcey zasmucona była Porta z oddalenia się wielu inżynierów Francuzkich, przez rząd swóy do Włoch i Dalmacyi odwołanych. Głoszą niektórzy, że Sułtan szuka ugody z Brytanią W; ale ten raz oświadczył, że ta nastąpić nie może przed wyjściem woysk nieprzyjacielskich z Alexandryi; iuż zaś iest wiadomośc, iż Anglicy coraz więcey zprowadzają żołnierza na podbicie Egiptu.

Stan Serwii zastanawia uwagę naszej publiczności; wiadomo że zawieszenie broni iest podpisane; lecz ponieważ w negocyacyach nie uczyniono ieszcze żadney wzmianki o Bośni, kommandant woysk Tureckich w tym kraju Hassan Basza nie przestał grozić Chrześcianóm, utrzymując iż do niego nie zciąga się bynajmniey umowa na 6 miesięcy zawarta. Ten wodz ma przy sobie 16 t. żołnierza, nie licząc Bośniaków, powiadaia, że naczelnik Czerny końcem zasłonięcia własnych granic postanowił naiechać Tureckie.

WIEDEN d. 28 października. Zawczora Cesarz powrócił z podróży przedsięwziętey do Stryi, Siltzburga, i Austryi wyższej; podobno wkrótce nastąpi nowa do Budy, dla ostatecznego umówienia się z Stanami Węgierskiemi, i rozwiązania Seymu. D. 22 Magnatowie i deputowani 63 posiedzenie odprawili, na którém zapisano porządnie i na rozdziały podzielono wszystkie uciążliwości, iakich doznaie naród, iakoteż onego prozby i żądania. Na przyszłym posiedzeniu to długie pismo ma być raz ieszcze w stanach czytane, przez Arcy X. Palatina utwierdzone, zapieczętowane, i gońcem przesłane do Wiednia Cesarzowi.

D. 1 października mieliśmy w stolicy naszej burzę straszliwą, iakiey nikt z żyjących nie pamięta; rozkoszne ogrody Prater i Augarten ze wszelkich ozdób ogołoczone, wszystkie drzewa zkruszone lub wywiócone, wiele domów nie mają okien, kominów, dachu, najmocniejsze nawet budowle szkodę poniosły, między innymi wieża kościoła S. Stefana. Strata kilka millionów złotych. ryńskich. przenosi,

Winobranie po wszystkich prowincyach Austryackich, mianowicie w Węgrzech zakończyło się naysmyślniey; tu przy końcu suche jagody dość tanie były; mówić nie trzeba, że w roku terazniejszym doświadczyli po wielu miejscach obywatele, co się im nie raz przydarzyło w innych latach, o naczynia trudniey było niż wino.

Cesarz w Gallicyi fundował nową Dyecezyą pod imieniem Tarnowskiej; zklada się z Cyrukulów Myślenickiego, Bochni, Sandecza, Tarnowa, etc.

Podczas ostatniey wojny Francuzkiej, rzemieślnika tuteyszego żona Bertken usługiwała chorym i ranionym żołnierzom Austryackim i zprzymierzonym, których nawet majątkiem wła-

snym wspierała, dopóki sama z familią i czeladzią nie wpadła w chorobę zaraźliwą. Przez lat dwie ten postępek chwalebny zostawał w utaieniu, rozgłosili wszystko żołnierze, niewiasty oney dobroczynnością ratowani od śmierci. Tym sposobem uwiadomiony o wszystkiém Cesarz, w nadgodę wydatku łożonego wyliczyć kazał ze skarbu tysiąc złotych ryńskich; ażeby zaś innych obywatelów majątniejszych do naśladowania tak wspaniałego czynu zachęcił, teyże kobiecie medal większy złoty na złotym łańcuchu darował.

LONDYN. d. 2 Października. Congreve wynalazca ogniów sztucznych, które łatwo roznoszą pożar, był iak wiadomo użyty w oblężeniu i bombardowaniu Coppenhagi. Powracając zamtąd z wielo innymi statkami przewozowemi d. 30 września blizki był zguby; niedaleko brzegu Hollenderskiego potkała flotę burza; sam tylko Congreve zawinął do portu, inne okręta w liczbie 36 nie słychać kędy się obróciły; między niemi znajdowało się kilka Duńskich, które z Indyj zachodniey kawą, cukrem, tabaką i bawełną ładowne do Sundu płynąc, na rozkaz Admirała Gambier zostały przytrzymane.

Pisma tuteysze milczą dawno o Generale Miranda; że rząd Angielski żadney pomocy nie chciał dać temu człowiekowi na założenie Monarchii Columbijskiej, twierdzą statecznie Amerykanie, i dowodzą, że ten człowiek, który niedawno ieszcze zamyślał być panem nowego świata, opuszczony od stronników, od przyjaciół zapomniany, gdy iuż stracił majątek cały i przyszedł do ostatniego ubóstwa, nie znajdując innego sposobu życia, postanowił resztę wieku przepędzić w utaieniu, przebrał się więc w odzienie Murzyńskie, i w plantacyi cukrowey na wyspie Portorico służbę przyoił.

Wątpić trzeba, żeby Miranda chciał oddać się dobrowolnie w moc swoich nieprzyjaciół, albotęz Hiszpani zwłaszcza wiedzieć łatwo mogący o schronieniu, pozwolili Generałowi spokojnie mieszkać.

Milczy rząd ieszcze o obrótach floty naszej Admirał Collingwood oddalając się z Malty do brzegów Tureckich, zabrał z sobą okręta Ocean, Queen od 98 armat, Maltha, Canopus od 84 Montague, Repulse, Kent od 74, i 3 fregaty; do tey eskadry przydawszy drugą, która dawniey przechodziła cieśninę Dardanelską z Admirałem Duckworth, i statki wojenne które G.L. Fraser wysadziły na brzeg Egiptski, Angielska potęga w tey stronie przechodzi żagłów 30. Powiększy się bardziey ieszcze, gdy iedna z eskadr nowo uzbroionych zanieśie do Alexandryi nowe woysko na podbicie Egiptu przeznaczone.

Na stępcu tronu i brat iego X. Sussex przedsięwzieli podróż do Gloucester, gdzie im obywatelskie prawo ma być ofiarowane. Kapitan okrętowi Hood i Keats otrzymali rangę Kontr Admirałów. Nie sam tylko Lord Malmesbury, miewa codziene roz-

mowy z Królem i Ministrem; Lord S. Helene często jest na radę wzywany; przeto nie upada zupełnie pogłoska o tajemney negocyacyi z Francją, która chociaż jest trudna, niepodobną nazwać się nie może. Słychać, iż Jenkinson brat Lorda Hawkesbury powracając z Wiednia w Hollandyi пойmany został i przytrzymany.

Ostatnia nawałność niezmiernie szkody przyniosła handlowi naszemu, uczuły iey skutek nawet okręta w portach stojące, naywięcey w Chatham. Jak tylko ucichła, wraz ruszyły z Deal statki liczne, na których Admiralicya do Sundu posyła żywność i amunicyą dla woysk naszych i flotty; albowiem rzecz jest nie wątpliwa, że Gambier i Catchart nie rychło ustąpią z Coppenhagi. Cała Brytańnia W. mianowicie zaś mieszkańce nadbrzeżni wyglądają niecierpliwie powrotu zwycięzkiej flotty, wyrachowano że składać się będzie naymniey z 400 zagłów Angielskich i Duńskich.

Lord Catchart zachorował. G. Baird w rękę jest postrzelony w czasie oblężenia. Brytańnia W. w tym czasie utraciła dwóch mężów zasłużonych; pierwszy umarł Margrabią Townshend woysk Angielskich Feld Marszałek; naypamiętnieyszy w całym życiu iego rycerskim był przypadek, że w bitwie r. 1759 stoczoney z Francuzami pod Quebeck zastąpił ranionego śmiertelnie G. Wolf, a po śmierci iego dobył pomienioną Canady stolicę. Drugi jest Watson Maire Londynu; ten r. 1748 stracił nogę w bitwie pod Havaną, był kommissarzem w obozach G. Wolf, Carlen, i X. d'Yorck w Niderlandzie, Reprezentantem stolicy w Parlamencie, banku Dyrektorem.

Flotę Bresteński port zamykającą dziś kommanderuje Admiral Strachan; ten w czasie krótkim dwakroć musiał do Torbay uprowadzać od brzegu nieprzyjacielskiej flotty nawałnościami zkołataną; na okręt Bellerophon od 74 armat, spadł piorun, i 10 ludzi zabił albo ranił.

Powtórnemu zajęciu miasta Buenos Ayrés po kapitulacyi podpisaney nikt u nas nie wierzy, zwłասzcza po odebranych raporcie nowym od G. Whitlocke; ten wódz donosi Ministrom, że d. 28 lipca wszyscy Anglicy na wyprawę nieszczęśliwą użyci powrócili do Montevideo, gdzie ieszcze przez czas nieiaki zostać mogą; część znaczną ienców odesłał według obietnicy Liniers, których miał przy sobie, innych wgłęb kraju zaprowadzonych odesłać rychley przyrzekł. To zdarzenie jest osobliwsze, iż gdy wodzowie Angielscy do Montevideo wkraczali, tegoż czasu na rzekę Plata przybywał posiłek dla nich z Europy; żałują niektórzy że się spóźnił, rozumiejąc iż regiment ieden do tyłu innych przydany, mógł wielką przynieść odmianę. Cokolwiek było G. Whitlocke oskarżają powszechnie wszyscy; rząd słuchając głosu ludu rozkazał onemu stawać i usprawiedliwić się przed sądem wojskowym. Wątpić trzeba żebyśmy wyprawę przedsięwzięć mieli do Madery i Brezylji; to pewna że podzisdzien Admiral Drury, i G. Stewart z portu Irlandzkiego Cork nie wyszli; ponieważ do-

ład niewiadomo, co uczyni Regent Portugalski, Francuzkie lub nasze przymierze obierając.

Niedawno zabawny zdarzył się u nas przypadek Kapitan okrętu Duńskiego mając przy sobie majątków kilku przychodzi do kupca broń przedaiącęgo, i zabrawszy wiele wyborney strzelby, szpad, pistoletów gwałtem, oddała się spokojnie. Patrzył na to lud zgromadzony na ulicy, a dowiedziawszy się od kupca zkrzywdzonego, o dopełnionym rabunku, zatrzymuje Duńczyków, i przed policyą stawia; gdzie zapytany Kapitan o przyczynę postępku takiego: Królowi moiemu odpowie, gdy nie myślił o wojnie, zabraliście flotę i morskie amunicye, ażeby snadź przeciwno wam ich nie użył; widzieliśmy w Londynie ten skład broni, a rozumiejąc iż kiedykolwiek może przeciw nam służyć, zabieramy. Nie przestała na tey wymówce policya, i dalej śledząc dociekła, że Duńczycy przed napađeniem owego sklepu zakład stawili, iż się uda podobne przedsięwzięcie. Tu każdy sobie na pamięć przywiedzie, co Alexander W. słyszał od wodza okrętu zboieckiego, i Karol 12 od Szwedzkiego żołnierza w Saxonii.

Monroe bawi dotąd u nas; podchlebiamy sobie, iż niesie Prezydentowi Jefferson nowy od Ministrow naszych podany projekt do ugody, Canning; i Percival których powszechnie być rozumieją sprawcami wyprawy do Sundu, mieli iemu oświadczyć, że Brytańnia W. w żadnym przypadku nie zrzecze się prawa przetrząsania statków obojętnych po wszystkich morzach, zatrzymywania onych i konfiskaty. iakoteż zabierania ludzi; bo inaczej czyniąc zrzekałaby się nad Oceanem naywyższej władzy. Amerykanie inaczej o tym sądzą. Jeżeli Rpta mówią, do Anglii pełnomocników posłała nie przeto zrzekała się przyrodzonego prawa bronięcia swoich okrętów, które pod iey flagą żeglować zwykły. Monroe i Pinckney prosić o uznanie prawa tego nie będą Anglików; to nie zgadza się z honorem i udzielnością narodu; lecz domagać się posłowie mają iedynie ażeby zadośćuczynienie zupełne i głośnie Amerykanom dano za mordy dokonane ich ziomek na własnych okrętach, i zabieranie gwałtowne do służby obcey Amerykanow rodowitych. Jeśli tak było, zapewne wojna jest nieuchronna, konieczna i blizka.

Rząd nasz dwie ustawy ogłosił; pierwsza nakazuje wszystkim bez wyłączenia cudzoziemcom stawać przed urzędem, i objawić przyczyny swiego w Anglii mieszkania; ktoby tego nie uczynił albotęz nie dał sprawiedliwej, niebawiac wyproszony będzie z kraju. Druga ustawa jest, ażeby odtąd wyspa Curassao w Indyi zachodniej na Hollendrach zdobytą składem i zbrojownią była naszą; tam Woyska z Europy wysłane ku obronie cukrowych osad udawać się mają; i czas nieiaki przebywać, dla oswoienia się z powietrzem nowym; ponieważ dowiadczono, że Curassao ze wszystkich wysp ma nayzdrowsze, i tém jest prawie w Indyi zachodniej, czém Montpellier we Francyi.

Siostra Jerzego 3, matka Xiężny Gallii wdowa Brunświcka przy córce swoiey do zgonu mieszkać postanowiła; obywatele stolicy (1787)

wielu innych miast przedniejszych Królestwa deputatów przysłali ciesząc tę panią w straszliwym upadku iey domu. Do pochwał zmarłego Margrabi Townshend dwie okoliczności przydać trzeba; naprzód, że w bitwie r. 1745 przegrał pod Fontenoy on prowadził sławną kolumnę Angielską, którą ledwie Maurycy de Saxe pokonał; powtóre że zasiadając w Parlamencie pierwszy doradził ustanowienie milicyi, która dziś gruntem jest potęgi lądowej narodu naszego.

KROLEWIEC d. 27 w Memlu wyszło następujące ogłoszenie przez Ministra Goltz podpisane. Zaraz po traktacie w Tylży podpisanym biegac zaczęły po świecie pogłoski rozmaite o związkach politycznych państwa Pruskiego, których celem było poróżnienie Mocarstw pojedynczych, i podanie w podeyrzenie Fryderyka 4. Trudno jest wszystkie te powieści zebrać i zbijać; milczałby teraz nawet rząd o nich, gdyby nakoniec nieodważono się rozgłaszać umowy niby nowo zawartej, między Prusami i Anglią, która pozwolić miała statkom Angielskim wolnego zawiania do portow Pruskich. Król ją ogłasza za zmyśloną, i na pokazanie iż wienie dochował z Francją traktat, przydomina, co o zamknięciu portow swoich Anglikom dwakroć postanowił i ogłosił. Przeto publiczność podobnym wieściom nie powinna wierzyć.

Wiadomości odebrane z Berlina znać dają, że Marszałek Victor Gubernator stolicy często odwiedza X. Ferdynanda brata W. Fryderyka, z kąd wniosek iż nieporozumienia zachodzące między Francją i Prusami ustaly; tenże wozd miał donieść oycu o blizkim powrocie syna X. Augusta z niewoli; ten sam jeszcze przywrócił Feld Marszałkowi Moellendorf straż honorową. O ustąpieniu Francuzów z Monarchii Pruskiej nic pewnego; gwardya już będąca w Hannowerze, z kąd ku Renowi ruszała, nagle odebrała rozkaz na miejscu zostać do niezamierzonego czasu. Domyślamy się że interessa Duńskie odmianę sprawily. Brune z Stralsundu wyjechał do Paryża. Soult z korpusami swemi znajduje się w okolicach Elbląga i Braunsberga; w pierwszym mieście zgromadzili się kommissarze Francuzcy, Pruscy, Sascy i Gdańscy dla wyznaczenia Gdańskich granic.

O chorobach panujących w kraju i powszechnym niedostatku, zawieszeniu handlu nic nie mówimy; nie podobno wyobrazić sobie, do jakiej nędzy kraj przyszedł tak niedawno kwitający. Uwolnienie od służby wielu razem gabinetowych Ministrów zastanowiło uwagę naszą; żaden pensyi nie otrzymał, przeciw dawnemu zwyczajowi; co zatrwożyło wielu innych urzędników cywilnych, którzy bez miejsca zostali. Woyskowi nawet nie są od troski wolniemi. Projekt do utrzymania na przyszłość 150 t. regularnego żołnierza i 300 t. milicyi podobno skutku nie wezmie, zatém bardzo wielu Officyerów nie umieszczonych będzie w komplecie nowym. Powracający z niewoli, rozproszeni podczas wojny, gdy upominali się o gażę, odpowiedziano,

że tę odbierać zaczęną, gdy Król do dzierżawy państwa spokojney powróci. Proszący nawet o dymissyą ostrzeżonemi zostali, że wprzód stawac muszą przed sądem woyskowym, i z postępków swoich dać sprawę; ten sąd u nas ma być zwołany.

HAMBURG d. 21. Pazdziernika. Niedawno w Niemczech, Anglii, Francyi, rozgłoszono, że w Ameryce południowej znaleziona do Europy jest przeniesiona roślina imieniem Aracacha, która ludziom rowny pożytek przynosi jak Kartofla; i powietrze Europeyskie równie z nią wytrzymać może. Niektórzy temu zaprzeczyli, przywożąc świadectwo wędrownika Humbaldt, który przed kilku laty powrócił z nowego świata, i miał powiedzieć, że takiej rośliny nie widział, i nazwiska podobnego nie słyszał. Otrzymałiśmy teraz rzetelne świadectwo od niego; powiada, że zdarzyło mu się nie raz iść oną rośliną, która jest bardzo posilna i smaczna zowie się Aracacha, Inca, Quicucha. Lecz nigdy nie miał zręczności widzenia rosnącej, a zatém opisania onej botanicznego.

COPPE NHAGA d. 15. pazdziernika. Z Norwegii jest wiadomość że korsarze w portach tego Królestwa uzbroieni wiele statków Angielskich zabierac poczeli; to samo czynią Jutlandzcy. Ponieważ rząd nasz ostrzeżił żeglarów za granicą będących o niebezpieczeństwie Duńscy maytkowie zostawiwszy okręta kupieckie w portach przyjacielskich, powracają do oyczyzny, chcąc przyłożyć się do iey obrony; co powinni ci nawet uczynić, którzy u narodów postronnych służbę przyieli. Los miasta naszego dotąd jest wątpliwy, nieprzyjaciel z iedney strony gotowość zdaie się czynić do ustąpienia z Zelandyi, z drugiej głosi że na zimę zostanie u nas.

Listy odebrane z Carlsrony donoszą, że Gustaw Adolf do zdrowia przychodzi; ten Monarcha uznał dostojność Cesarza Austriackiego, i posła wysła do Wiednia, z kąd nawzajem do Stockholmu spodziewany jest Graf Lodron. Generał Adiutant następcy tronu Lindholm, który był posyłany do Paryża, przez Marszałka Duroc otrzymał od Napoleona w podarunku pierścien bryllantowy z portretem iego. Dotąd nic pewnego nie wiemy o zawartem przymierzu między Francją i Danią; o tém nie ma wątpliwości, że podziśdzien Bernadotte nie wkroczył do Holsztynu.

W Hamburgu stanoło 8 t. Hiszpanów; wyspę Rugen osadzili Bawarczykowie. Fregata Duńska Diana od 20 armat wyszedłszy z Algeru spotkała Angielską blizko Carthageny d. 12 września; po długim strzelaniu statek pomyślnie zawinął do portu Hiszpańskiego. Anglicy stratę ludzi swoich w dobywaniu stolicy naszej ponieścioną znacznie zmniejszyli; pewna jest wiadomość, że zabitych i ranionych 900 mieli. Król lewicz Fryderyk d. 24 ma z Kiel ruszyć do obozów, i zbliżyć się z armią nad Belt mniejszy, ażeby mógł korzystać z nappierwszey sposobności przeyscia do Fionii i Zelandyi.